

el?“ Câți bărbați devotați binelui comun nu ne arată istoria, că răsplata pentru binele ce-l făcură, și-o aflară în esil, ori pe eșafod, ori în flacărele focului? Și câte exemple de aceste, triste și degradătoare pentru om, nu se strecură și astăzi pe dinaintea ochilor nostri — astăzi! când se ține, că ne aflăm în timpul cel luminat al secolului al XIX? Au nu vedem noi, cum proverbul: „Fă bine, și-ți așteptă rău“ de mii de ori se comprobază pe toate țările? cum oameni fără nici un merit altul, decât că și ei au formă de om, se încarcă de laude și de onoare de către lingușitorii lor, precând cei buni și meritați se batjocuresc și se persecută: *vițiul se premiază, ér virtutea se pedepsește?* cum în fine, cei probi și onesti adeseori cad în desperațiune, în privința progresului omului conform destinațiunei sale?

Dară, deși bărbații cei mari împreună cu faptele lor, puțin se prețuiesc în viață, ei cu atât mai mult se stiméază după mórte. Acea, ce contemporanii le denégă în mod detestabil, posteritatea le recunósce adeseori în modul cel mai satisfăcătoriu. Acésta e cu mult mai aplecată la recunoscință și grațitudine, cu mult mai dispusă de a judeca drept despre făcătorii de bine, cei ce-și sacrificară viața pentru binele omenimei. Pentru aceea se și ține: că *bărbații cei mari, așa numitele geniuri, trebuie să móră pentruca să li-se recunósască faptele și să li-se prețuiescă meritele!* Da, acele spirite înalte și estraordinarie se nesocotesc în viață, pentruca când nu mai sunt, când li-se simțesce golul, să fiă plânși și adorați de tótă lumea. Curiósă ivire omenéscă acésta! Până când avem binele în mână, nu-i scim prețuí valórea; ér după ce'l perdem, începem a-i cunósce lipsa dorind a-l mai avé. Și acésta pentrucă cum se vede partea cea sensuală în om, isbutesce și învinge supunându-și sieși pre cea spirituală; pentrucă pasiunea triumfând, predomnesce preste rațiune; pentrucă naravurile perverse întunecă mințile, turbură simțemintele, și abat voința dela direcțiunea desemnată de Dumneșire, fă